

Rendkívüli Újság

939 MÁRCIUS 13.

Inseris sub. No. 14—1938, Trib. Arad.

ANUL X. — Nr. 10.

Director: — Propr.:
MARKOVITS A. IVÁN

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
ARAD, STRADA ALEXANDRI 8.

Az új miniszterelnök

Bucureștiből jelentik: Călinescu Armandot miniszterelnökké nevezték ki. Ebbe a nagy és felelősségteljes tisztségbe, amelyet az elhunyt pátriárka erkölcsi tekintélyével betöltött, most érkező, és tisztánlátó ember került. Öfélése választása ezenkívül a legfiatalabb miniszterre esett, ami páratlanul áll a román politika eddigi történelmében. Ez a választás jelképes

Miron Cristea a patriarchatus székházában felravatalozva

BUGUREȘTI. — Miron Cristea dr. patriarcha miniszterelnök temetésének egyházi szertartása délután 3 órakor kezdődött meg.

Valamivel három óra előtt érkezett meg Nicodem moldovai érsek, a patriarchatus jelenlegi vezetője. A családtagok a ravatal jobb oldalán állottak, míg a bal oldalon a polgári hatóságok képviselői foglaltak helyett. Ott voltak Călinescu Armand miniszterelnökkel az élen a kormánytagjai, Andrei Radulescu, a Semmitőszék főelnöke, Viforeanu semmitőszéki főügyész, Alexianu királyi tagjai, a tábornokok, a Mihai Viteazul-rend és a nemzeti ujjászületés frontja legfelsőbb tanácsának tagjai. Pontosan 3 órakor érkezett meg öfélése képviselőitében Ernest Urdăreanu udvari marsall. Nyolc pap ekkor vállá-

ra emelte a koporsót, amelyet a halottaskocsira helyeztek el. Ebben a pillanatban megszólaltak a főváros összes templomainak harangjai. A gyászmenetet csendőrspakasz nyitotta meg, utána a koszorúskocsik hosszú sora következett, majd pedig a papok, akik az elhunyt egyházi jelvényeit vitték, utána a halottaskocsi, ezt követték a kormánytagjai, a Mihai Viteazul-rend küldöttsége, Sidorovici Teofil a Straja Țării főparancsnoka és a többi küldöttségek. Egy órán át tartott az ut a patriarchatusig, ahol újból ravatalra helyezték a koporsót. Hétfőn a ravatal előtt elvonulnak majd a hívők tömegei, hogy utolsó kezét érintsék.

lyeztek el. Ebben a pillanatban megszólaltak a főváros összes templomainak harangjai. A gyászmenetet csendőrspakasz nyitotta meg, utána a koszorúskocsik hosszú sora következett, majd pedig a papok, akik az elhunyt egyházi jelvényeit vitték, utána a halottaskocsi, ezt követték a kormánytagjai, a Mihai Viteazul-rend küldöttsége, Sidorovici Teofil a Straja Țării főparancsnoka és a többi küldöttségek. Egy órán át tartott az ut a patriarchatusig, ahol újból ravatalra helyezték a koporsót. Hétfőn a ravatal előtt elvonulnak majd a hívők tömegei, hogy utolsó kezét érintsék.

XII. Püüst vasárnap déli 13 óra 5 perckor koronázták pápává

CITTA DEL VATICANO. — Soha nem látott ünnepi külsőségek között koronázták vasárnap meg XII. Pius pápát, az új Szentatyát. Száz ezrekre menő tömeg előtt állottak az olasz hadsereg díszosztogai. A meghívott előkelő hölgyek feketé ruhát, fátlyolt és csipkekendőt viseltek, míg a férfiakon pompás díszruhák feszültek. Negyven állam küldöttségének élén a díszmenetben Umberto olasz trónörökös és Ciano külügyminiszter haladtak a Szent Péter templom főhajója felé. A pápai menet a Scara Regia keresztül indult el a Bronz-kapu felé. A menet előtt a Michelangelo tervezte kéksárga díszruhás szertartásmesterek vitték a tiarát, amellyel annak idején IX. Pius pápát koronázták és amely a legalkalmasabbnak mutatkozott az új Szentatya megkoronázása számára. A biborszönyeggel letakart hordszéken ülő pápán arannyal díszített fehér palást, fején pedig püspöki süveg volt. Nyolc preláts tartotta a hordszék felett a baldachint és köpdlnök hatalmas struccotoll-legyezőket tartottak. A bronzkapu előcsarnokában a pápa elő hódoltsra járultak a bibornokok, majd innen a Julian ká-

pólnába értek, ahol a Szentatya áldást osztott. Mielőtt a Szent Gergely kápolnába érkeztek volna, a főszerháztásmester három ízben gyújtott meg egy csepücsomót a következő szavak kíséretében:

— Pater sanctus sic transit gloria mundi!

— Szentatyám, így mulik el a világ dicsősége!

A Szent Gergely kápolnában miseruhát öltött magára a pápa és ünnepi nagymisét pontifikált a Bazilika főoltára előtt. A mise végzetével indult el a koronázási menet a templom erkélye felé. Amikor a beláthatatlan tömeg előtt feltűnt az erkélyen felbukkanó pápai zászló, az olasz zenekar a pápai himnusz, a pápai testőrség zenekara pedig viszonzásképpen az olasz királyi himnuszot játszott a Állam és Egyház nagy kibékülésének jeleként.

A pápa az erkélyen lévő arany trónszékre ült, három biborostól körülvéve. Gradistione del Monte bibornok imádt mondott, majd Canalli biboros levette XII. Pius fejéről a püspöki főveget.

Pontosan 13 óra 05 perckor Caccia di Minioni kardindlis a pápa fejére helyezte a tiarát a követ-

kező szavak kíséretében:

— Vedd e hármast koronát és tudd meg, hogy te lettél a királyok és fejedelmek atyja, a Megváltó Jézus Krisztus helyetteseként a földön, kinek dicsőség és tisztelt adassék mindörökké Amen!

Az újonnan koronázott pápa ekkor felemelkedett és apostoli áldást osztott. Az óriási tömeg üdörlésével közepette vonult vissza az erkélyről XII. Pius, az Anyaszentegyház új feje.

Az új szlovák kormány vasárnap letette az esküt Prágában

Berlinből jelentik: A Völkischer Beobachter Pozsonyba kiküldött tudósítójának jelentése szerint a Pozsonyban tegnap éjszaka lefolyt harcok során nyolcan haltak meg. Ugyanazon újság megállapítja, hogy a Reuter jelentések szerint a halottak száma 19. A kórházak tele vannak sebesültekkel. A Völkischer Beobachter szerint cseh katondk németeket is megtámadtak és a sebesültek között sok német is van.

PRAGA. — A fentiekkel szemben pozsonyi jelentések alapján Prága megállapítja, hogy nem sebesítettek meg német polgárokat, sőt ellenkezőleg németek dobtak petárdákat a szlovákok tömegei közé és két zsidó kávéház ablakait bezúzták.

Ugyancsak cáfolja Prága a német klinika előtt robbant bomba történetét.

PRAGA. — Az új Sidor-kormány ma letette az esküt Hacha köztársasági elnök kezébe.

Meghalt Kisjenőn Dr. Suciu Ioan volt miniszter

ARAD. — A román nemzeti eszme nagy előharcosa, Suciu Ioan kisjenői közjegyző, volt miniszter, vasárnap a kora hajnali órákban rövid pár hetű betegeskedés után elhunyt 77 éves korában.

Az elhunyt minden román nemzeti és kulturális megmozdulásban tevékeny részt vett és haláláig minden energiájával a hazának a szolgálatában állott.

Aradváros — melyhez minden szál kötötte — a maga halottjának tekintti és koporsóját még vasárnap Aradon a Kulturpalotában ravatalozták fel.

Feleségén kívül fia, Suciu Viorel, a Rador aradi szerkesztője gyászolja.

Lezuhant egy olasz utasszállító gép

olasz utasszállító gép lezuhant. 5 utas meghalt, közöttük 4 tiszt. Kettő súlyosan megsebesült.

Angol katonaság megütközött arab zendülőkkel. — 45 arab halott, 1 angol halott és 7 sebesült

PALESZTINA. — A Jordán völgyében angol katonaság és arab zendülők között formális ütközet fejlődött ki. Az arabok részről 45 halott maradt a harc téren. Egy angol tiszt meghalt. Egy tiszt és 7 katona súlyosan megsebesült.

Az elesettek hulláit hevernek Madrid uccáin

Bilbaon keresztül jelentik: A madridi uccai harc a nemzetvédelmi tanács győzelmével végződött, amennyiben kiszorították a kommunistákat a városból.

A harc a külvárosban folytatódik. Az uccákon a 3 napos harcok során elesettek hulláit eltemetetlenül hevernek.

Rádiópárba Madridban

MADRID. — Miaya tábornok egy új rádióadót állított fel ugyanazon a hullámhosszon, melyen a nemzetvédelmi tanács dolgozik. Egész nap egymás leadását zavarja a két állomás.

A temesvári közigazgatási bíróság aradi vonatkozású érdekes ítéletei

ARAD. — A múlt héten két aradi vonatkozású felelősség ügyében hozott ítéletet a közigazgatási bíróság.

A város tulajdonát képező színházépületből időközben ki is költözött Limbeck-cég a város felmondása ellen részben a bíróságnál, részben az illetékes temesvári közigazgatási hatóságnál jogorvoslattal élt. A járásbíróság helyt adott a város kilakoltatási keresetének és elutasított a Limbeck-cég azon kérelmét, hogy a kilakoltatási eljárás függesztessék fel mindaddig, amíg a közigazgatási bíróság érdemben

ítéletet hoz. Ezt a járásbírósági végzést szintén megfellebbezte a Limbeck-cég és ennek a tárgyalási terminusa március 28-án lesz a törvényszéken.

A bírósági eljárástól függetlenül a közigazgatási bíróság helyt adott a Limbeck-cég felelősségének, megállapítván, hogy a város felmondása nem birt jogi alappal.

Ugyanakkor tárgyalta a temesvári közigazgatási bíróság a Dacia kávéház tulajdonosai által folyamatba tett felelősséget is, melyet azonban elutasított.

45 banktisztviselő az uccán

Az íróasztalok visszaneznek...

Egy aradi bankban március elsején négy íróasztal elarvult. Egy szerre. Négy íróasztal. Egy íróasztal család. És a családok családja. Még másik negyvenegy íróasztal is szomorú márciusi reggelre ébredt, nem messze tőlünk, — a szomszéd városban.

Ezen a reggelen négy vagy negyvenöt íróasztal gazdája nyugtalanul hempergett ágyában. Korán kell kelni, csakugy mint 15—20 éven át, elseje van, vár az íróasztal, az igazgató, az osztályfőnök, a posta, a telefon, a főkönyv, János bácsi, a lüsterkabát. Sietni kell persze, nem akarok elkészni a husz év naponta ismétlődő véletlen, de pontos találkozókról, nem szeretném elkerülni az Eminescu uccában a postást, a Brătianu uccában a tejhordó néni, a főtéri sarkon a vak újságárus nem fogja tudni, hogy kilenc óra van, ha nem köszöntök rá hangosan, a trafikban kikészített száraz cigarettákat más fogja elvinni, a borbélynál meg-előznek. Mondom, sietni kell, 9 óra lesz 10 perc múlva, számi kollegám már biztosan felvette a lüsterkabátot és szemével készen áll a kérdésre: Ejnye, ejnye kollega ur, késelt két percet.

Kilenc az óra. Négy vagy negyvenöt fej a lakás eldugott zugában a hideg üvegtáblára feszíti homlokát. Hideg és nedves az ablaküveg, az arcom is az lesz tőle, vagy megfodtva.

Tíz óra. Fel kell még egyszer mennem a bankba. Végiglopódom az uccán. Csupa új arcokkal kerülök szembe. Ismerőseim, csak nem a kilencórás ismerősök. Nem tudok ködök szivából köszönni, csak kilenc-kor vagyok friss és derült, ha a portást, a kifliárust, a tejhordó néni, a vak újságárust köszönt-hetem.

Benn a bankban. Ilthon vagyok. Becsukott szemmel indulok a lüsterkabátomért. Nem találom. Valaki tréfál velem? János bácsi! Kiszáradt a tinta a tartóból, kitört a ceruzám hegye. Kérek csak egy kis friss tintát és a ceruzahegyezőt. János bácsi nem hallja. Husz év óta először.

Magamhoz vészem a lüsterkabátot. Ezt magammal vihetem. És a husz évemet. Elakarok köszönni. Néma mindenki. A szemek titoksarkaiban ott ül az együttérzés, a baráti fájdalom. Egyik-másik érzékenyebb — elsiel — a buszra elől.

En is megyek. Nem álmodom tovább. A lüsterkabát a hónom alatt felbresztett.

Megyek, de azért én mégis ide-tartozom, csak éppen új leltárt csináltak és engem kifelejtettek.

Tekintetes Igazgatóság! Meghatottan köszönöm a husz évet. És nincs tovább.

Könnyes szemmel visszanez — és nem látok. Indulok.

Még egyszer visszanez — az íróasztalomtól búcsúzni.

Es az is visszanez. Es az is könygnyezik.

Tekintetemmel mentegelődzöm, ér nem tehelek róla, nekem fáj... ő sem tehet róla. Neki is fáj.

— Március van és délelőtt 11 óra.

Mit csinál ilyenkor az ember? Naplót olvas... Menetrendet... Vagy térképet...

— És beszélget a lüsterkabát-tal...

Hitler kancellár vasárnap Bécsbe utazott

Réder tengernagy beszéde: Németország nem adhat előnyt egy államnak sem a fegyverkezés terén

BERLIN. — A Statsoperben tegnap a német nemzeti halottak emlékére tartott gyászünnepségen résztvett Hitler kancellár és az összes miniszterek Göring kíséretével, aki Olaszországban tartózkodik.

Az ünnepi beszédet Réder tengernagy tartotta, aki hangoztatta, hogy Németország őszintén óhajtja a békét, olyan békét, mely a becsülettel és igazsággal összeegyeztethető. A gyűlés távol áll Németországtól, mely őszintén óhajtja a leszerelést. Sajnos azonban a Vezér ilyenirányú kezdeményezése sohasem talált meghallgatásra. Bárhol is kiindul

ja azonban a békét Németország a mai helyzetben nem tehet egyebet, minthogy még erősebben fegyverkezik. Németország nem engedhet egyellenegy nemzetnek sen előnyt a fegyverkezés terén, bár mely erősen fegyverkezzen más állam, vagy államok, a német hadierőnek mindig följenebb és erősebbnek kell lennie.

Berlinből jelentik: Hitler kancellár vasárnap Bécsbe utazott, ahol Ausztria megszólásának egyéves évfordulóján rendezendő nemzetünnepségeken fog résztvenni és beszédet fog mondani.

Még 5-6000 zsidó család maradt vissza 2-3 hétre Olaszországban

RÓMA. — Vasárnap járt le az árjtörvényben megállapított határidő.

Még 2 nap van a huzásig! Vásároljon még ma egy szerencsés Goldschmidt sorsjegyet!

pitott hathónapos határidő, amelyen belül az Olaszországban letelepedett zsidók egyrészt el kellett hagyniuk az ország területét. Azokról a zsidókról van szó, akik nem esnek a kedvezményes elbírálás egyik kategóriája alá sem. A mai napig összesen tizenkétezer zsidó család hagyta el Olaszországot. Még öt-hatezer család

visszamaradt Olaszországban, amelyek vagy ügyeiket nem tudták a rendelkezésre bocsátott hat hónapot elintézni, vagy a szükséges anyagiakat nem tudták előteremteni, hogy Olaszországot elhagyhassák. De ezek

Szerencsés tavasz! Szerencsés Goldschmidt sorsjegyek!

nek is két héten belül el kell hagyniuk Olaszországot.

Meghívást kapott Beck lengyel külügyminiszter Angliába

VARSO. (Radio Central). Hivatalosan jelentik Varsóból, hogy Beck külügyminiszter londoni látogatására vonatkozó angol meghívás megérkezett a lengyel külügyminisztériumba. Ezek szerint Beck külügyminiszter április első napjaiban utazik Londonba. A látogatás nem lesz hivatalos jellegű azért, hogy ne vesztesse az időt a szokásos hivatalos formázásokra. A hivatalos lengyel jelentés, amely megerősíti Beck külügyminiszter londoni látogatásáról már régebben elterjedt híreket, cáfolja azt, hogy Beck külügyminiszter Londonból való visszautaztában Párisba is ellátogat.

KUN-OPTIKUM látszerész és fényképezési szaküzlete, Bul. Regina Maria.

Férfi fehérnemű készítés hozott anyagból

Weichelt fehérnemű-varroda Strada Eminescu 12 (háttul az udvarban)

Megérkeztek a legújabb tavaszi kabát- és öltönyzövek a „LORD” uridivat céghez. Elsőrendű angol szabóság.

CORSO SLÁGERMOZGÓ Tel. 21-85 5, 7, 15 és 9.15

Az Örök titok

Fedák Sári Harsányi Gárdonyi Sulyok M.

Vásároljon egy szerencsés

Goldschmidt sorsjegyet!

Jegyek már kaphatók a „Három sárkány” előadására

Március 16-án lesz Hunyady Sándor kitűnő vígjátékának, a „Három sárkány”-nak előadása, amelynek elővételi pénztára ma nyílt meg a Brătianu uccában levő Müller-féle kelmefestő üzletben. Az elővételi pénztár délelőtt 10—1-ig és délután 4—7 óráig áll a közönség rendelkezésére.

ELADÓ egy jókarban levő gyermekkosci. Bővebbet a törvényszék portásánál.

Cserepes és vágott virágok menyasszonyi és alkalmi csokrok, kosarak és koszorúk szép kivitelben olcsó árban

Mihelyi-nél Str. Gen. Berthelot 2. Telefon: 27—48

Karmasin a szlovákiai németiség érdekében szükség cselekedni a Führerhez akar apellálni

POZSONY. — Karmasin, a szlovák németiség államtitkára egy gyűlésen tegnap beszélni akart Pozsonyban. A gyűlést megzavarták és központosították ellene. Az újság szerint súlyos sérelem, hogy Karmasin német államtitkár kivált a kormányból, ami által a németiségnek nincs képviselője a kormányban. Ugyancsak a Völkischer Beobachter jelenti, hogy a kárpátaljai németek otthoni fegyveres támadás érte szombaton éjjel.

Karmasin volt német szlovák államtitkár nyilatkozott a külföldi újságíróknak. Kormány eltávolítását nem tartja törvényes jogon alapulónak és a szlovákiai németiség most nem tudja, melyik a törvényes kormánya az országnak.

Nyilatkozatát így fejezte

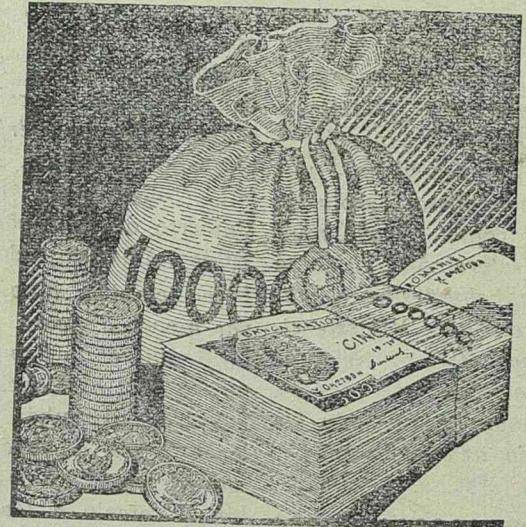
Löbl kölcsönkönyvtára Havi olvasási díj 40 Lei Összes újdonságok állandóan kaphatók

Vérszegény, sápadt, étvágytalan, legyengült és gyakori fejfájásban szenvedőknek teljes gyógyulást nyújt a dr. Földes féle „Ferrol” vastáplika. A leghatásosabb és legeredményesebb erősítő, hízlaló, vér- és izomgyarapító szer. — Egy üveg ára 100 lei. Földes gyógyszerár, Arad.

Tavaszi cipőújdonságok APPONYI Testvéreknei Dermata, Carmen, Boris, We Ego, Klár és bucurestii különleges márkák

Ma 13-ika van! 48 órája van Ünnek hogy milliomos lehessen

Vegye sorsjegyet

1 O L A R I U, Brătianu 3. n.á

Játszanak bizalommal a Loteria de Stat Colectura Oficiala-nál

Főelárusítóhely: Cluj, Regina Maria No. 46. Arad, I. O L A R I U, Str. Brătianu No. 3.

Az Aradi Katholikus Dalkör jubiláris műsoros estéje március 19-én a Minorita Kulturházban. Borbéggyi Károly 50 éves jubileuma. Egy Ghyssa, Bajurk Anikó, Dárfalvy Elza, Inczedy-Joksmann Ödön dr., Ungár I., Fischer E., Karácsonyi I., Schmidt F. és Zalay S. közreműködnek

Aradi zsidócsalád ősei 1607-ben felemelországi nemességet kaptak

**Az aradi lezármozottak Hitler vezér-
nek akarják elküldeni a cimerepaizsot**

ARAD. — Zsidókérdéssel Európa minden valamennyi állama inten foglalkozik. Az államok egy része támadólag lép fel a zsidóság és ezekben az államokban azt hangoztatják, hogy a zsidó faj ide test az állam testében. Az államok másikk részében azon igyekeznek, hogy a zsidóság szenvedé enyhítsenek és új otthont meg keressenek azoknak a zsidóknak, akiknek anyaföldjükből menekülniük kell. A zsidókérdés megoldása nagyon messze van a nyugvóponttól és egyre élesebbek a hangok, amelyek a zsidókat, mint idegent, mint asszimilálhatatlan képtelent jellemzik. Egy aradi uricsalád birtokában egy rendkívül érdekes dokumentum van, amely egy magamag alkalmat arra, hogy megdölgja a zsidóság asszimilálása en hangoztatott állításokat. Az aradi uricsalád birtokában lévő okmány bizonyítja, hogy a család a tizenharmadik évszázadig visszameg öntudatos nemzeti életet élt. A zsidókérdés vért ontotta, számos családban hősiességével és vitézségével kitüntette magát. Az aradi zsidó család dédapját a háborúban szerzett vitézsége megjutalmazásaképpen nemesi rangra emelték. És ennek a hős katonának és haláltmegvető bátor nemesnek a neve Móricz volt. A hitéhez hű maradt, vallásos érzélete egy reg sem változott meg és mégis a hős volt, akinek jellemében a legfőbb harci erények győzelmeskedtek. Erről egy rendkívül érdekes okmány tanuskodik.

Kállai Miksa aradi nyomdatulajnos és litografus feleségének anyneve Lübeck Berta. Az uriaszony őseinek családjára egészen a tizenharmadik századig pontosan mutatható. A Lübeck család ősei valamennyien zsidók voltak, hatalmas földbirtokok tulajdonosai és a mint vitéz és bátor katonák meggyerekedtek számos háborúban. Az aradi uriaszony büszkén őrizte a családjának nemesi cimereit, amely egyszerű keretben a lakása falán függött. Az érdekes és tisztelt parancsoló nemesi cimereket — magyarra fordítva — ékes örmán betűkkel a következő német nyelvű felirás olvasható:

LÜBECK.

A család ősi eredetileg Lengyelországból származik. A Móricz nevű hallgató családfő 1469-ben aemberg közelében fekvő Lüben városában lakott. Neki ott hatalmas földbirtokai voltak és nevét köztisztviselt vette körül, mert szegények gyógyezására többrendbeli alapítványt tett, művészeket és tudósokat támogatott és a tudományok iránti mecenása volt.

Az 1607-ik évben a családfő utódai Magyarországra mentek, ahol nagy hősiességgel és bátorsággal a törökök ellen harcoltak. Vitézségük megjutalmazásaképpen II. Ferdinánd császár nemesi címmel jutalmazta meg őket.

A későbbi háborúk során, a család tagjai szintén hősiességgel harcoltak, de, a család elvesztette a jószágait, a vagyon elforgácsolódott és a család tagjai különböző vidékekre szóródtak szét.

A felírás ezután részletesen megírja a cimere egyes alakjainak jelentőségét. A megosztott kék mezőn két oroszlan látható, amelyek az erőt és a bátorságot jelképezik. A megosztott piros mezőn két kard látható, amelyek arpalárhoz vannak illesztve, ezek a törökökkel szemben tanúsított nagy vitézséget szimbolizálják. A cimerepaizs felett egy koronával koszorúzott rózsafüzék és fölött egy sas terjeszti szárnyát, amely a felemelkedésnek, az érvényesülésnek a jelképe.

A cimereleírás pontos adatokat tartalmaz a család eredete tekintetében, de csak mellékesen említi, hogy a család, amely eredetileg magyaros volt, hogyan vált vagyontalanná. A család rövidre összefogott krónikája erről hallgat, talán szándékosan. A család jelenleg Aradon élő utódai azonban ezt a körülményt is érdekesen megvilágítják. A tizenhatodik században

Az angol király megtekintette a windsori kastélyt

LONDON. — Az angol király ma délelőtt megtekintette a windsori kastélyt, amelyet Lebrun francia köztársasági elnök látogatására előkészítettek. A francia köztársasági elnök már cius 28-án érkezik Londonba.

Burgos helyett San-Sebastian lesz a francia követség székhelye

PÁRIS. — Petain marsall az ujonnan kinevezett spanyolországi francia követ székhelye nem Burgosban, hanem San Sebastianban lesz.

Amikor az anyakönyvi bejegyzésből nem tűnik ki, hogy fiúnak vagy leánynak született

ARAD. — Most, hogy az emberek nagy része különböző hivatalos okmányaiak beszerzésével vannak elfoglalva, ezeknek a kapcsán érdekes dolgok kerülnek napvilágra. Olyan komplikációk adódnak, amelyek okáról, eredetéről legtöbb ször maga az érdekelt sem tud.

Egy igen érdekes eset kapcsán felmerült akadályokkal kell megküzdnie egy aradi urinak. Születési bizonyítványra volt szüksége és amikor azt kézhezvette, meglepetve konstata, hogy a „született gyermek nevének” rovatában egy női és egy férfi név szerepel. A bizonyítványt így nem tudta felhasználni. Utánajárt az anyakönyvi hivatalnál annak felderítésében, hogy talán valami tévedés foroghat fenn a beírásnál, vagy a kivonat kiállításában. Itt azonban arra a megállapításra jutott, hogy a beírás helyes, de hogy miképpen került női név és férfi név is a név rovatba, mely utóbbit sohasem használta, nem tudta megállapítani.

Hosszas nyomozás után végre fény derült a dologra. A családnak egy közeli ismerőse mesélte el, hogy annak idején, vagyis a születés első idejében nem tudták az orvosok sem megállapítani a nemét, így fiú és leánynevet vezettek be az anyakönyvbe, melyet utólag, amikor már kétségtelenül megállapítható volt, hogy leánynak született, elfelejtettek kiigazítani.

Eme valószínű adatok birtokában az érdekelt urinó hatósági eljárást tett folyamatba az anyakönyvi bejegyzések megfelelő korrigálására.

Cserepes és vágott virág a legelősebb vásártéren kapható

A. Weil
virágkereskedésben
Neumann-palota
Telefon 21-98

Dr. Antal György
aradi orvos állapota
adgászio

ARAD. — Megdöbbenést keltett a városban vasárnap elterjedt hír, hogy dr. Antal György aradi orvos állapota olyan súlyosra fordult, hogy kezelőorvos kollégái úgy szólnak minden remény feladta a beteg megmentésére. A késő éjjeli órákban a nagybeteg állapota változatlanul súlyos.

Portschner

Str. Consistorului, női hölgytáncpász
Ondolálás 10. Hajmosás 10, Hajvágás 10, Manicúr 10, Vizondolálás 20 Lei, Dauerwelle 150 Lei. Babakli nika.

Uraknak olcsó bérietrendszer

A nacionalista spanyol kormány megnyitotta határait a menekültek előtt

PARIS. — Hendayból jelentik: A spanyol nacionalista kormány megnyitotta határait a spanyol menekültek előtt. Hendayban 25.000 menekült várja, hogy átjusson a határon.

URANIA
PREMIERMOZGÓ
Telefon: 12-32

Hétfőn visszavonhatatlanul utoljára

A nagy keringő

5, 7 15, 9-30

A p o f o n

E hetenkénti keret keretében soha nem esik és nem is eshet szó névszerint — személyekről.

Ezzel sem. De ha mégis eszünkbe jutnak kommentálásra alkalmas gondolatok: ezek távolról sem jelentenek célzást, vagy hivatkozást a „megtörtént”, vagy „esetleg megtörténhetett” eseményekre.

A keretecikk éppensékhogy érinti az időközben már letárgyalt és elkönyvelt napieseményt, csupán csak hozzáér a — néhányórás vagy legjobb esetben párnapos tisztázó irógépet élő — kisvárosi szenzációhoz.

Mondjuk egyszerűen, a Keretecikk csak körülményeket megfogalmaz, mert az szükséges: mint élő, eleven apróság — a mondandóinkhoz. A keretecikk rálegyint az események tanulságaira. Meglegyinti a történetek érdekességeit. Pofonlegyinti azokat. ...Mert hiszen éppen erről és tulajdonképpen csak csak erről van szó.

A pofonról. Amely, vagy amelyek elcsattan-
títk.

Himnemű kéztől, nőnemű arcon. Tehát ugyebár. könyörgöm tisztelttel, itt nem egy egyszerű, szokásos — mondhatnám — lexikonszerűen szabványos pofonról, vagy — pardon — pofonokról van szó. Itt egy speciális, nem túlságosan sürrin előforduló, egyéni stílusban adott és nyilván érthető mergrökönyödéssel kapott inzultusról beszélhetünk.

Egy minősített pofonnal állunk szemben, amelyet a lovagiasságra és udvariasságra kötelezett férfi minősíthetetlen eredetisége avatott érdekességé.

Ha — mint előjáróban leszögeztük — nem kíváncsikodunk a szereplő személyekről, természetesen nem kutathatunk az okok, indokok és lendítőerők után sem. Megtörtént.

Lübeck városban éhínség pusztított. A Lübeck von Lüben-dorff család szinte egész vagyonát arra adozta fel, hogy az éhezőkön segítsen. Ez a magyarázata a család elszegényedésének.

A törekvő hősnek, a középkor legendáshírű zsidóvérű vitézének késői unokái a cimerepaizsot, az ékes germán betűkkel nyomtatott leírással együtt, Hitler német vezérnek és kancellárnak akarják elküldeni. Azért akarják elküldeni, hogy bizonyítékot szolgáltatassanak arra vonatkozólag, hogy a középkorban és az újkor elején zsidó hősök is akadtak — éppen elég számban, — akik a harc mezején kitüntették magukat és a hősiességért és haláltmegvető bátorságért, meg a hazáért teljesített nagy szolgálatért nemességet kaptak.

Legideálisabb hasajtó vértisztító a Földes féle SOLVO“pirula.

Elsattant. Kipirosított nyomában az orca és nyílván hullott könny is, meg szitkozódás is. Volt, aki sajnálta, de akadt tán, aki kárörvendett cselekvő és szenvedő jelenegyaránt és nyomban megszólaltak kárhordozók és helyeslők. Két percig, vagy valamikéval tovább, szavazott a közvélemény az elcsattan pofon jogerőssége felett.

A közvélemény egyik része szeretne volna kipofozni a pofonból: a pofon jellegét és mindenképpen úgy ítélte meg az incidenst, hogy itt valóban egy durva támadás történt védtelen nővel szemben. A másik tömegtörvényszerű viszont a verekedő férfit igyekezett védelmébe venni — és ezzel az amugyis elvert félen verte el ráadásul a port.

Csak a saját magát tükrözbe néző és váltig önmagára rátartó Mai Társadalom és Mai Társaság hallgatott és nem foglalt állást ebben az épületes afférben. Az a Társadalom, melynek iratlan törvényei és előírásai vannak és amelyek ezek alapján osztályozzák az életet és holtakat közt. Az a Társadalom hallgatott és gondolkodott a csattanás történet felett bölesen: amely klubtagság, kaszinóelnökség és a társasági-körhíntán elért büvészmutatványok rekordteljesítményei szerint mérte meg fontonként az emberhus értékét. És nem utolsó sorban az a Társadalom nem jutott szóhoz: ahol a szóvivő, vagy kevésbé hangoshangu hölgyek mindig rábukkannak a dómódvadás tiltkainak finom nőanszaira, de ahol ugyanakkor a kimondott szavakra és az elhazudott érzésekre mindenkor találkozik: — egy vaklafajta, vagy valamifajta Jolly Jacker.

Mint a rómijátéknál. Ahol mindent helyettesíteni tud ez a kajánul vigyorgó pojáca: hetest és királyt egyaránt. Csak keverni kell tudni minél több raffinériával a kártyákat.

Mondom: ez a Társadalom hallgatott egyedül a sok beszélő, ítélező és pálcátörő között. Ez a Társadalom ijedt meg szinte olyan szívszorongva ettől a pofontól, mint az az — előtünk ismeretlen személy, aki esetleg kapta vagy kaphatta... Nem akarta elhinni ez a Társadalom, hogy előfordulhat az eset: amikor valakinek valami fáj, vagy fájhat, sajog, vagy vérezhet belülről és feldagadhat benne az Ember — esetleg az Öseember. (Bár a verekezés minden formájában a kultúremberi önmegtartóztatás és önkritika legelítendőbb megcsufolása.) Nem értette meg ez a Társadalom, hogy hogy a konvenciókon, bárgyu tréfákon és olcsó fajsúlyú kezlegyintéseken túl is élnek emberek. És végezetül még ilyen rendkívül sajnálatos és kellőképpen ki nem magyarázható uccai tettlegesség konfliktus alkalmából sem eszmélt rá ez a Társadalom arra: hogy mély és meleg érzésekkel szemben a fölgyeskedő kisvárosi dühölgység gázlatai mennyire erőtlenné.

Ez a Társadalom megijedt attól a pofontól, ami Himkétől Nöstényarcot ért és megdöbbenett tőle, mert asszonyt ütött meg egy férfi.

Am ennek a Társadalomnak szemében sohasem különös és bántóan sértő, ha hódoló kezesekkel illetik klubban, estélyen, társaságban, vagy másgegyébütt azt a „nagyságos asszonyt”, akiről csak csak a jóelőbb állapították meg össze-szúgva, hogy — „kitöltelék” számára a „miböltelék”...

Ebben a hódoló kezesekben — példának okáért — a mai Társadalom nem lát egy, a Nagyságos Asszony és a Nagyságos Asszonyok címére adressált pofont. Mert ez a lealázás a Hölgy, a Nő, az Uriaszony számára: mindennapi, megszokott, társaságban sikkes — és cuppán.

Nem esattan.

REICHER JENŐ dr.

Beck lengyel külügyminiszter vasárnap érdekes beszédet mondott

VARSO. — Beck külügyminiszter tegnap érdekes beszédet mondott, melynek során a szlovák eseményekre tért ki. Kijelentette, hogy Kárpátukrajna ügye különösen foglalkoztatja Lengyelországot, miután az az óhaja, hogy Lengyelországnak közös határa legyen Magyarországgal, mely egyébként szerinte ez az igazságos megoldás volna a helyes. A továbbiak során megállapította, hogy a lengyel kormány Szovjetországgal közvetlenebb összeköttetést létesített.

A lengyel gyarmati követelésekre nézve megállapította, hogy azok nem presztizsokból keletkeztek, hanem Lengyelország életszükségletéből.

Legszebben fest, tisztít, vegyileg Ifj. Krebs kefmefestő

ARAD, Bulv. Regele Ferd. Főüzlet: Strada Eminescu 1 (Bogyó üzlet mellett)

Kedden premier! A francia filmművészet csúcsfilmje!
DANIELLE DARRIEUX
sikereinek betetőzése a

HAJNALHASADÁS

Vicky Baum regénye nyomán Pertis Jenő és cigányzenekara valamint a gyöngyös bokréta közreműködésével Mérsékelt emelt helyárral. Jegyelfizetés d. e.

Venus-Gloria 1:0 (0:0)

ARAD. — Bajnoki. 4000 néző. Kellemetlenül szeles, hideg időben futottak ki a csapatok a pályára. Futballesemege, — a Venus, — az országos bajnokcsapat címre jogosan aspiráló együttesének vidéken ritkán látott játéka — volt kilátásban. De csak kilátásban, mert a Venus egyik-másik kiváló sporterényét csillogtatta ugyan, de ma csak törlesztett. Sokkal több van az együttesben, mint amennyit ma nyújtottak és a játékok képe csak azt juttatta kifejezésre, hogy két pont és semmi más a lényeg, pedig a Venusnak mai táblázati fekvésében nem élethálál kérdése a két pont, tehát kockázatlan is lehetett volna valamit. De azért végeredményében mégis csak nekik van igazuk, mert igen könnyen íthattak volna egy, esetleg két pontot is. Am a Venusnak jó szerződése is vannak. Ma pl. a szerencsével, mely hűségesebb volt ma, mint bármilyen politikai szerződés. Így a Venus hírneve még papíron sem szenvedett csorbát, nemhogy a táblázaton.

Dr. Morar Teofil bíró és két segédje: Olteanu Oradeáról és Sebesan Simeriáról jelennek meg a pályán. Gloria választ és így széllel a hátban játsza az első félidőt, melynek megkezdése előtt a bíró sipjelére vigyázzállásba merevedik, a közönség is levett kalappal tiszteleg. Öszentsége a Patriarka elhunytának.

Majd megindul a játék. Feltűnő sokan bíznak a Gloria győzelmében, vagy legalább is győzelemmel felérő döntetlenben. Ez a vérmes remény azonban átmeneti időre — csakhamar elszáll, mert a Venus a kezdet pillanatától néhány perccel tartó olyan lendületes játékba kezd, hogy az ember azt hiszi, a Gloriának nem sok keresnivalója lesz ezen a mérkőzésen. Nyilvánvaló a Venus taktikája: Nyombar megrohanni az ellenfelet, mielőtt az belemelegedne, egy-két góllal nyel bebiztosítani a győzelmet, aztán félgőz is elegendő a két pont megszerzéséhez. A Venus téved azonban, mert a Gloria átveszi ezt a fergeteges iramot és egyáltalában nem respektálja nagynevű ellenfelét. Általában azonban, ami első pillanatban szembeötlő: a Venus roppant gyors mozdulatokkal, hosszú labdákkal tör előre. Kezdetben Humisra játszik, részére igyekeznek góllétrehozni, aki egy-két ilyen akció során valóban megdobogtatja szívünket. Humis azonban a Varjassy-Volentir hátvédpár gátját nem tudja egykönnyen áttörni, éppen ezért lassan-lassan felhagy a taktikával és az egész támadósort bevonják az építendő akciókba.

A Gloria csak az 5. percben tud befejezni egy akciót, mely a baloldalon indul és Barbu arasznyi mellélövésével fejeződik be. A 11-ik percben Theimlerek rá kell fektetni egy Bodola által vezetett labdába, hogy kapuját mentse. A 14. percben Volentir hibásan rug, a labda saját kapujára tart, Humis igyekszik bekapcsolódni, sikerül is neki, de mellé lö. A 16. percben Mikóczy hoz fel jól labdát, Codreanunak adja, aki Ignához továbbítja. Igná bead, de Crum hárítja. A 18. percben Varjassy Humis elől hátrapol, Theimler alig csípi el. A 30. percben komoly támadás fut a Venus ellen, Igná huzza kapura a labdát, a védelem háritásából újra Igná csípi el, de ő handszet vét. Újra Ignának van egy jó helyzete, de ballal rosszul talál belevágni a bőrébe. Most a Venus leszállás-sorozata következik. A 37. percben esik az első korner a Gloria ellen, Ene rugja, a Gloria védelem tömörülve hárít. Egy perc múlva négyszer kerül veszélyes helyzetbe egymás-

után a Gloria kapuja, de a labdának sikerül mindig lábakba akadni, egyszer pedig maga Humis is lábakba akad, felvágódik és ezzel együtt a Venus nyomása is enyhül, az akcióknak komolyabb része az első félidőben be is fejeződik ugyszólván.

Potyagól és kihasználatlan 11-es a második félidőben

Ha eddig semmi sem sikerült a Venusnak, ezután a széllel támasztva aligha kétséges, hogy eredményes lesz. Amde a Gloria igen jól áll a lábán és megakadályoz minden támadásnak sikeres befejezését. Változás van a Venusnál. Humis Kimegy jobbszélre, Bodola viszont bent foglalja el helyét. E változás részben Humis könnyebb sérülésének, részben a közpénzen való eredménytelenségének tudható be. És mintha jobban is menne a játék. Kornert kornerre érnek el, azonban kimondottan kapura alig megy veszélyes labda, kapu előtt pedig Theimler jól avatkozik be. A 10. perctől Igná nagyszerűen feljavul és a legveszélyesebb csatár lesz, akinek minden labdamegjátszása reménykeltő. Beadásai is jönek, ám bent nincs, aki értékesítse és a Venus háttvédei is állják a sarat. Így a 10. percben Mikóczy Ignának ad le, aki gyönyörűen elfut, fedezetét maga mögött hagyva szépen bead, de a labdára startoló Henegar megcsúszik. A 12. percben Ene centerelését Bodola remek stílusban ugyan, de melléfeleli. A 13. percben pazar Gloria támadás indul, mely már-már góllal kecsgetett, amikor a döntő pillanatban Igná hibáz, mely után Mercea kerül jó lövőhelyzetbe, ehelyett azonban cselez, a Venus védelem rárohan és elállják az útját. Most 10 perccel a Gloria szorongat, két korner is jelzi ezt, majd felszabadul a Venus, lerohan, a kapu előtt kavardás keletkezik, Bodola harcol a góllért, a gloristák faultot látnak és a bíró sipjelét várva egy pillanatra lefekszik, miközben ott terem Petea és 8 méterről sarokba küldi a labdát (1:0). A Gloria a potyagól hatása alatt sem roppan össze, sőt támad, melynek eredménye egy 11-es kiharcolása. A labdának Barbu áll neki, akinek lövését a kapus visszautja, újra lö kapufelsőfára, melyet most már el fog a kapus.

Ezzel szertefoszlott a Gloria kiegyenlítési esélye és drága egy pont hullott el a 11-es rugásában, amit Barbu végzett, Sfera handsze miatt.

A Gloria együttesében Igná volt a legjobb csatár, a halvesor kiegyenlítőn dolgozott, bár voltak percek, amikor eltűnt a pályáról, Varjassy jól működött, Volentir is. Theimlerek jó napja volt.

A Venus csatársorában Bodola, Ploesteanu a sorrend, fedezetsorában Gain, Beffa, aki kissé tulke-mény. Barbulescu gyengén játszott. A háttvédpár nagy próbára nem volt ugyan téve, elsőrendű, kapusuk dettó.

A petrosani és lupenli

köszénbánya lerakata: Darabos, kocka, akna és apró kétszermosított kőszén
kovács kőszén, tojás brikett, szemikoksz
„Retorta” és erdei faszén
ELSŐ ARADI SOMALOM

ALTMANN EDE

Só sziléziai koksz és tűzifa nagy raktár
Alapítva 1893. Telefon 24-43, 21-21.
ARAD, BULEVARDUL REGELE FERDINAND 44

UDR Chinezul 2:0 (1:0)

RESICA. — A tartalékos Chinezul kénytelen volt meghajolni az otthonában komoly játékerőt képviselő UDR előtt. Zsizsik 11-ből lövi az első gólt, majd a Chinezul is 11-hez jut, de Losonczy lövését Fülöp kivédte. A második gólt is Zsizsik lőtte.

Rapid—Victoria 2:0 (1:0).
CAMT—Vulturii 2:1 (1:0).
Minerul—Jiul 3:2 (1:1).
Craiovan-CFR Simeria 0:0.
Unirea—Rov. Grivița 4:2.

Kerületi bajnokság

Mica—SGA (1:0).
Unirea—Olimpia 1:1 (1:0).
Astra—CAA 4:1 (2:1).
Intelegerea — Transilvania 4:0 (0:0).

Hakoah—Gálana 0:0.

Crișana—Titanus 4:2 (2:1).

Külföldi sport

Szeged—Bocskai 6:0 (2:0).
Elektromos Hungaria 2:1.
Ujpest—Zugló 4:2 (3:1).
Phöbus—Salgótarján 5:1.
Nemzeti—Ferencváros 3:3.
Kispest—Szolnoki Máv 2:0.
Budafok—Taxisok 4:4.

Az Arad-Csanádi Gazdasági Takarékpénztár közgyűlése

Március 8-án déli 12 órakor tartotta meg 40. rendes évi közgyűlést Arad egyik legrégebbi pénzintézete: az Arad-Csanádi Gazdasági Takarékpénztár. A közgyűlést az igazgatóság elnöke, Purgly László nyitotta meg. Az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentését Issekutz Géza vezérigazgató olvasta fel. Ugy ezekből, valamint a bemutatott zárószámadásokból a megjelent részvényesek meglegedéssel vették tudomásul, hogy az intézet életében további fejlődés mutatkozott s új betétekben, valamint kihelyezési állományában az intézet a múlt év kedvezőtlen viszonyai dacára emelkedést ért el és emellett gondosan megőrizte nobilitását. A fokozatos fejlődés jeleit feltűnő mértékben dos összeállítása után mutatkozó nyereséget a közgyűlés határozatából kifolyólag az intézet tartalékolási célokra használja fel.

A hosszú évtizedes érdemű működése után elhunyt gr. Breda Viktor igazgatósági tag emlékét a közgyűlés kegyelete jeléül jegyzőkönyvileg öröközte meg és az igazgatóság javaslatára az üresedésben levő igazgatósági tagságra egyhangú lelkesedéssel gr. Porcia Lajost választotta meg. A felügyelőbizottság lejárt mandátumát a közgyűlés az eddigiekkel töltötte be és közfelkiáltással ismét megválasztotta rendes tagokká dr. Boros Bényt, Groszmuk József könyvszakértőt és Laczay Gyulát, valamint póttagokká. Dániel Péter, dr. Palágyi Jenőt és Selegian Teodort. A közgyűlés ezzel végetért.

Ripensia-AMIE 2:0 (1:0)

TEMESVÁR. — Autókon, Azon alul játszott, de mindig elfogadhatóan Ber-ser, a többiek formájul alul játszottak. Léb és M. za gyengén szerepeltek. támadásokban nem volt s mi rendszer, sem takti Perneki annyira fogva v hogy semmi hasznosat n nyujthatott. Komoly gólsz zési akcióra sem tellet csatársor erejéből.

Az első gólt Dobay 16. Sepi beadásából — egész közlől. Jobboldali védel hiba. A másodikat Sepi 16. a második félidő 17. per ben. Első lövéseit még ki Gerold, de másodszorra h ba talál.

A Ripensiából Dobay mekelt, továbbá Marcu, Se Bürger, Pavlovici voltak m jók.

ASZTALI TENISZVERSENY KIRÁSA. Az Aradi Torna Egyesület asztali teniszosztálya a hatvanadik jubileumi év műsorán március 26-án, vasárnap reggel 9 órai kezdettel a Központi szálloda termében országos jellegű, jubileumi asztali teniszversenyt rendez, amelyre a társegyesületek is nevezhetnek. Versenyszámok: 1. Férfi egyes I. oszt. 2. Férfi egyes II. oszt. 3. Férfi páros I. oszt. 4. Férfi páros II. oszt. 5. Ifjúsági. 6. Női egyes. 7. Vegyes páros. 8. Kezdek. 9. Egyesületközi hármas csapatverseny. Nevezési zárlat március 23, csütörtök este 8 órakor.

Gheorghe Igről

borbély és fodrászterme
STRADA BRATIANU No. 9.
Higiénikus Olcsó! Pontos!

14 olcsó nap

BRENNER

speciális babu gyermekruha, gyermek-kocsi, ridikül, koffer és kötőtáruházában, a - színházzal szemben -

Női- és gyermekkabátok legolcsóbban kaphatók

Elegant-nál

Sir. Melianu 4

Meghívó!

Az aradi háztulajdonosok szindikátusa március 1 9-én vasárnap délelőtt fél 11 órakor a városháza nagytermében

rendes évi közgyűlést tart, melyre úgy a tagokat, min a nem tagokat tisztelettel meghívja

az Elnökség

— Tüdő, gégehurut, köhögés reketség a légsző és tüdő megbetegedésénél teljes gyógyulást nyújt a FÖLDES-FÉL PANTUSSIN SZIRUP. Egüveg ára 100 lei. FÖLDEgyógyiszerár, Arad.

Ne szalasszák el az alkalmat!

1939 Március 15-én kezdődik a
milliók előnyomulása a

20 darab

egy millió Lejes nyeremények

A 100.000 Lejen aluli nyeremények szaporítása kielégíti a legigényesebb játékosokat is

Vásároljanak még ma egy szerencsés sorsjegyet, Állami sorsjáték

Tip. LOVROV & Co., ARAD